

Miljø

Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge

Bornholms Vand A/S

Att. Projektansvarlig Nichlas Valentin Ipsen, BEOF

Mail: nvi@beof.dk>

Kopi sendt til:

Part jf. tabel 1.

Bornholms Regionskommune
Center for Miljø, Plan og Kultur

Miljø

+45 56 92 22 08

nmf@brk.dk

www.brk.dk

CVR: 26 69 63 48

18. juli 2024

J. nr. 24/13239

Tilladelse til krydsning af Grødby Å med råvandsledning på matr. 29a og 29n, Aaker jf. vandløbslovens § 47

Bornholms Regionskommune giver hermed tilladelse til at Bornholms Vand A/S krydser Grødby Å på matr. 29a og 29n, Aaker, med en råvandsledning. Arbejdet foregår ved styret underboring. Matriklerne er ejet af Frederik Tolstrup, Dalegårdsvej 11, 3720 Aakirkeby.

Godkendelsen meddeles med hjemmel i vandløbslovens¹ § 47, der berører broer, overkørsler eller lignende, herunder krydsninger, samt kapitel 2, 4, og 5 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering².

Vilkår

Anlægsarbejdet skal udføres som ansøgt og i overensstemmelse med følgende vilkår:

- Gennemførelse af projektet forudsætter at klagefristen på 4 uger er forbi.
- Arbejdet skal udføres om sommeren, når vandføringen i Grødby Å er minimal.
- Grødby Å kan krydses med en vandledning på Ø 200 mm ved retningsstyret underboring.
- Hvis arbejdet medfører skade på markdræn i projektområdet, har Bornholms Vand A/S pligt til at reparere disse for egen regning.
- Der må kun anvendes boremudderprodukter, som er dokumenteret ikke skadelige for vandmiljøet.
- Vandledningen skal føres mindst 2 m under vandløbets faste bund målt fra det laveste punkt.
- Underføringen skal holde en afstand på 10 m til vandløbets kronekant på begge sider af vandløbet.
- Entreprenøren skal sikre, at brinker ikke skrider ud. Såfremt det forekommer har entreprenøren pligt til at reetablere.
- Entreprenøren skal sikre, at der ikke kommer uønsket boreslam i vandløbet.
- Entreprenøren har pligt til at følge Beredskabsplanen i denne tilladelse såfremt der opstår blow-out.
- Boreslammet skal bortskaffes jf. Bornholms Regionskommunes retningslinjer vedr. flytning af forurenede jord.
- Arbejdspladsen reetableres til oprindelig tilstand efter udført arbejde.
- Bornholms Vand A/S skal selv træffe de fornødne aftaler med alle, som berøres af projektet.
- Den fremtidige vedligeholdelse af vandledningen påhviler ledningsejer.
- Hvis ledningsanlægget ikke længere skal anvendes, har ledningsejer pligt til at fjerne det for egen regning.

¹ LBK nr. 1217 af 25/11/2019.

² BEK nr. 834 af 27/06/2016.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt.

Bornholms Vand A/S er selv ansvarlig for at søge andre eventuelt nødvendige tilladelser eller dispensationer til projektet samt for fremsøgning af LER-oplysninger m.m.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside. Den er sendt til ansøger og relevante parter samt til klageberettigede foreninger og organisationer jf. vandløbslovens § 84.

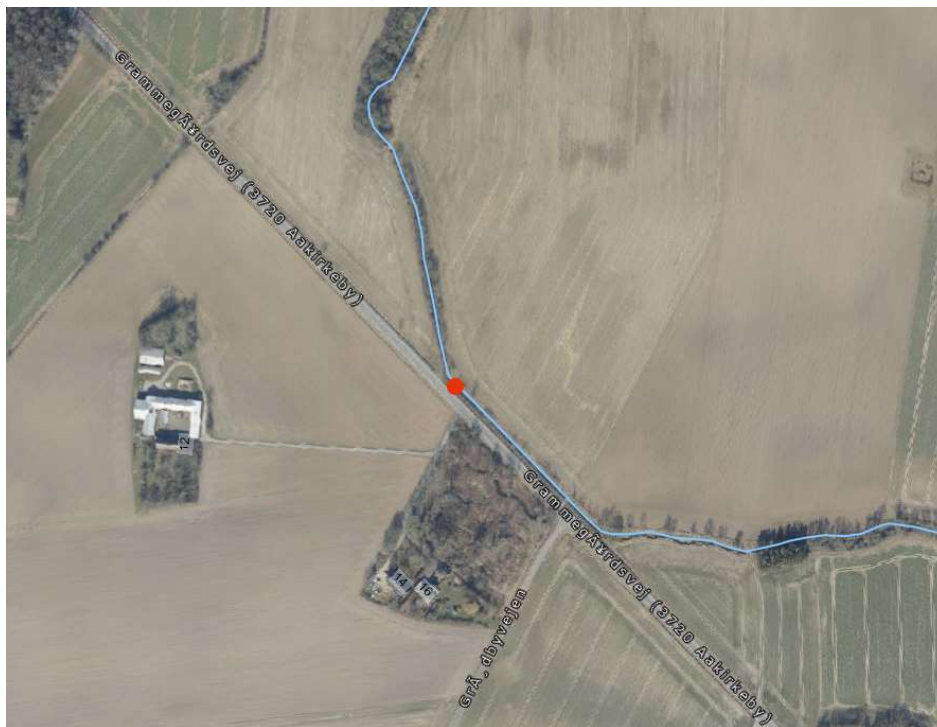
Projektet

Baggrund

Bornholms Vand har fået etableret nye boringer ved Grammegårdsvej til sikring af forsyningen. Boringen forbindes med det øvrige ledningsnet ved anlæg af en ny råvandsledning, der løber fra eksisterende boring og til ledningen på østsiden af Grammegårdsvej. I den forbindelse er det nødvendigt at krydse Grødby Å.

Projektområdet

Projektet udføres på 29a og 29n, Aaker. Projektområdet er anført med en rød prik på følgende kort:

Figur 1: Satellitbillede, der viser krydsningens placering med en rød prik (Kortinfo).

Krydsningens placering og udstrækning fremgår af følgende matrikelkort med en grøn streg. Vandledningen ses med en blå streg:

Figur 2: Matrikelkort og satellitbillede, der viser krydsningens placering i Grødby Å med en grøn streg.

Billede af Grødby Å, hvor vandløbet skal krydses:

Figur 3: Billede af Grødby Å (ansøgningen).

Detailprojekt som ansøgt

Den nye ledning er en Ø 200 mm vandledning i PE-materiale. Den styrede underboring strækker sig ca. 40 m under Grødby Å og Grammegårdsvej. Bundmaterialet i åen er grus/ler med sten jævnt fordelt, med naturlige stenforstærkede sider.

For at sikre at der er plads under bundløbet i åen, er der blevet boret et prøvehul på østsiden af åen. Denne prøveboring viser tilstrækkelig dybde. Derudover følger vi allerede eksisterende vandstik hvorfor krydsningen burde kunne gennemføres på fornuftig vis, uden skade på omgivelserne.

I forbindelse med underboringen tilsættes der bentonit i borehullet. Der vil være skærpet tilsyn på blow-up, ligesom der vil være pumper til at sætte i åen, såfremt det bliver nødvendigt at pumpe boremudder op i tilfælde af blow-up.

Her ses en illustration af en underboring:

Figur 3: illustration af en underboring (kilde: BRK).

Håndtering af boremudder

Da boremudderet indeholder forbindelser, som vil påvirke vandmiljøet, skal boremudderet bortskaffes jf. Bornholms Regionskommunes regler for håndtering af forurenede jord. Det står beskrevet på kommunens hjemmeside under [Flytning af forurenede jord](#).

Beredskabsplan

Bornholms Regionskommune stiller krav om en Beredskabsplan, når der arbejdes med styrede underboringer. Med en effektiv beredskabsplan opdages et blow-out med det samme, så boringen kan stoppes og boremudderet suges op, når det kommer ud på overfladen og afskaffes jf. kommunens retningslinjer.

Såfremt der sker et trykfald mens der bores og der opstår blow-out, så har Entreprenøren pligt til straks at standse ulykken. Miljømyndigheden kontaktes. Selve oprensningen sker i samarbejde med miljømyndigheden hos kommunen (eller Beredskab udenfor kommunens arbejdstid), og fortsætter efter dennes anvisninger til den ønskede tilstand er opnået. Oprensningen kan foregå med forskellige metoder, men typisk suges boremudderet op i en tank eller det graves væk. Eventuelt spules der med vand samtidigt med, at der suges materiale op for at få mest muligt fjernet.

Parter

Der er følgende parter i sagen:

Ejer	Bopæl	Matr. og ejerlav
Frederik Tolstrup	Dalegårdsvej 11, 3720 Aakirkeby	29a og 29n, Aaker

Tabel 1: Oversigt over parter i sagen, som bliver partshørt.

Økonomi

Alle omkostninger til projektets gennemførelse samt efterfølgende tinglysning mv afholdes af Bornholms Vand A/S.

Tidsplan

Projektet forventes udført i august-september 2024, hvor der erfaringsmæssigt er et minimalt vandflow i åen.

Fremtidig vedligeholdelse

Fremtidig vedligeholdelse af vandløbet på matr. 29a og 29n, Aaker, påhviler til enhver tid ejeren eller ejerne af matriklerne. Vedligeholdet af vandledningen gennem matriklerne tilfalder Bornholms Vand A/S.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Bornholms Regionskommune har vurderet at det ansøgte kræver en godkendelse jf. vandløbslovens § 47.

Ifølge kommunens kort leder Grødby Å til projektområdet fra nord og videre mod syd. Grødby Å er et vandløb, jf. vandløbslovens § 2. Det er et naturligt vandløb, der er privat, jf. vandløbslovens § 8.

Bornholms Regionskommune har foretaget en konkret vurdering af det ansøgte, og har vurderet, at der kan gives tilladelse til at krydse Grødby Å med en vandledning begrundet i følgende forhold:

- Projektet ikke vurderes, at have afvandings- og afstrømningsmæssige konsekvenser, da arbejdet ikke kommer i berøring med det åbne vandløb som følge af, at krydsningen foretages med styret underboring.
- Projektet ikke vurderes, at medføre en forringelse af vandløbets samlede økologiske tilstand eller tilstanden for de enkelte kvalitetselementer, da der anvendes styret underboring og der hertil er opstillet en række vilkår for at mindske risikoen for blow-out.
- Projektet ikke vurderes, at forringe tilstanden for fisk, der er registreret som ringe, da der anvendes styret underboring og det åbne vandløb ikke påvirkes. Der er desuden opstillet en række vilkår for at mindske risikoen for blow-out.
- Projektet ikke vurderes, at påvirke potentielle levesteder eller yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. Der er ikke registreret bilag IV-arter indenfor projektområdet.
- Projektet ikke vurderes, at påvirke nedstrøms Natura 2000-område grundet projektets indhold og afstand til dette.

I vurderingen af projektet er der set på de forhold, som berører projektområdet og nedstrøms vandløb under arbejdets udførelse og efterfølgende:

Der er ansøgt om at den styrede underboring etableres minimum 1,5 m under vandløbsbunden.

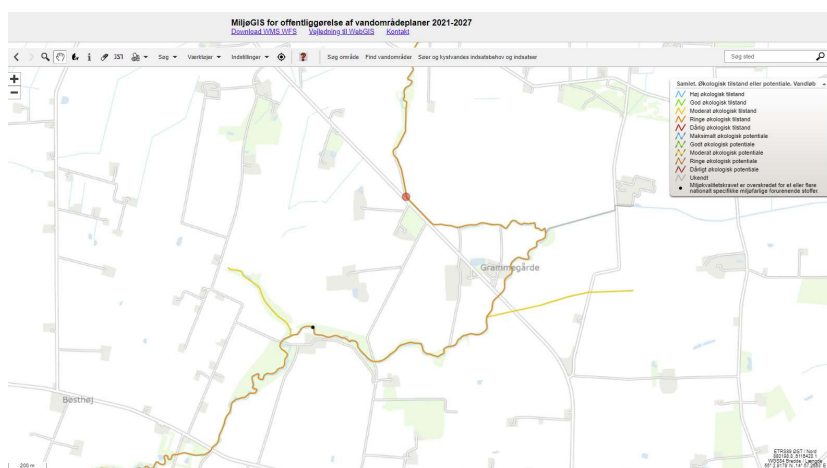
Vandløbsmyndigheden har vurderet, at afstanden skal øges til min. 2 m. Hertil skal der holdes en afstand på min. 10 m til vandløbets kronekant, fra underføringens ind- og udløb, for at minimere risikoen for blow-out og sikre vandløbet, såfremt det opstår. BEOF har bekræftet at det vil blive efterlevet.

Miljømål:

Ifølge Indsatsbekendtgørelsens³ § 8, skal vandløbsmyndigheden ved administration af lovgivningen forebygge en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandforekomster ikke forhindres. Ifølge § 8, stk. 2, skal det ved afgørelsen sikres, at projektet hverken indebærer en direkte eller indirekte negativ påvirkning af det målsatte vandområde.

Grødby Å er målsat jf. Statens Vandområdeplaner 2021-2027 til god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Tilstanden i projektområdet er i indeværende vandplanperiode vurderet til ringe økologisk tilstand og ikke-god kemisk tilstand. Den økologiske tilstand bygger på parameteren fisk, som er ringe. Tilstanden for smådyr er god. Tilstanden for de øvrige kvalitetselementer, vandplanter og alger, er ukendt. Miljøkvalitetskravet er overskredet for et- eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer.

På følgende kort ses Grødby Å og den samlede økologiske tilstand i projektområdet ifølge MiljøGIS Vandområdeplaner 2021-2027:

Figur 3: Kortet viser Grødby Å og den samlede økologiske tilstand (kilde: MiljøGIS Vandområdeplaner 2021-2027).

I DTU Aquas Plan for Fiskepleje på Bornholm (2012), står der bl.a. følgende om Grødby Å:

"Lidt større vandløb med en samlet længde på omkring 12 km. Den øverste halvdel af vandløbet er i meget høj grad udsat for sommerudtørring og derfor uinteressant som fiskevand. Der foregår gydning op til Grammebro, hvor der blev registreret ørred i enkelte tilbageværende pytter. Der er generelt godt fald og udmærkede fysiske forhold."

Projektet foregår opstrøms Grammebro.

Naturbeskyttelse

Grødby Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturmyndigheden har vurderet, at det ansøgte ikke kræver en dispensation jf. naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af, at der at krydsningen foretages ved styret underboring og projektet dermed, ikke kommer i berøring med det åbne vandløb.

Natura 2000

Projektet ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Det nærmeste Natura 2000-område, som potentielt kan blive påvirket af projektet, ligger ca. 3,7 km syd for projektområdet. Der drejer sig om Natura 2000-område nr. 252: Adler Grund og Rønne Banke, som ligger i Østersøen.

³ BEK nr. 797 af 13/06/2023.

Figur 4: Kort der viser nærmeste Natura 2000-område (Kortinfo: Se signatur).

Bilag IV

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Bilag IV-arter er arter optaget på habitatdirektivets Bilag IV. Arterne er særligt strengt beskyttede. Bilag IV-arter, som forekommer på Bornholm, er bl.a. alle arter af flagermus, paddearterne løvfrø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse og stor vandsalamander, arter af vandkalve og guldsmede samt markfirben.

Der er ikke registreret Bilag IV-arter indenfor projektområdet ifølge Miljøportalen, [Naturdata](#) og [Arter.dk](#). Projektet vurderes ikke at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, som følge af der anvendes styret underboring.

Bornholms Regionskommunes vurdering

Afvandings- og afstrømningsmæssige konsekvenser

Bornholms Regionskommune vurderer hverken, at projektet har afvandings- eller afstrømningsmæssige konsekvenser, da der er tale om nedgravning af en råvandsledning ved hjælp af styret underboring. Projektet kommer dermed ikke i kontakt med det åbne vandløb.

Såfremt arbejdet beskadiger markdræn, er der stillet vilkår om, at Bornholms Vand A/S pligt til at reparere disse, så de fungerer. Der er ligeledes stillet vilkår om, at entreprenøren har pligt til at sikre, at brinker ikke udskrides og der ikke sker udledning af sediment eller jord til vandløbet. Såfremt dette forekommer, har entreprenøren pligt til at fjerne dette.

Naturbeskyttelse

Bornholms Regionskommune har vurderet, at projektet ikke påvirker nedstrøms Natura 2000-område eller potentielle levesteder eller yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

Miljømæssige konsekvenser

Bornholms Regionskommune har foretaget en vurdering af projektet med afsæt i indsatsbekendtgørelsens § 8

Bornholms Regionskommune vurderer hverken, at projektet vil medføre en forringelse af den samlede tilstand i Grødby Å eller en forringelse af de enkelte kvalitetselementer. Det bygger på, at krydsningen foretages ved styret underboring og dermed ikke kommer i direkte kontakt med vandløbet.

De stillede vilkår, med krav til underføringens dybde og afstand til vandløbets kronekant, er med til at sikre, at vandløbets fysiske forhold ikke bliver påvirket som følge af underboringen, da risikoen for blow-out er minimeret. Underboringen forventes ud fra ovenstående, ikke at give anledning til permanente påvirkninger af vandkvalitet eller vandløbsflora og -fauna.

Det stillede vilkår om at projektet skal udføres om sommeren, og mens vandløbets har mindst muligt vandføring, for at mindske følgerne af blow-out.

I tilfælde af, at der opstår blow-out i forbindelse med udførelse af projektet, vil boremudder blive presset op gennem vandløbsbunden. Når det suspenderede stof sedimenterer, i områder med middel eller lav vandføring, vil det rejse sig på bundsiddende alger og planter. Vandplanter og bundsiddende alger er afhængige af sollys og bliver dermed udskygget. Bundfauna (de stationære arter) bliver også dækket til. De organiske komponenter i borevæsken kan desuden potentielt medføre et kortvarigt fald i vandets iltindhold, idet der forbruges ilt ved nedbrydningen af organisk stof.

Såfremt blow-out sker ved lav vandføring er der i forvejen en naturlig sedimentation af partikler i vandløbet. Dyr og planter er dermed tilpasset disse forhold. Den stationære bundfauna kan blive påvirket grundet ændrede levevilkår. Påvirkningen vil være midlertidig. Nye individer koloniserer strækningen, når sedimentationen er stoppet.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for projektet, der indgår som en del af forudsætningerne for godkendelsen. Af beredskabsplanen fremgår det, at såfremt der sker et trykfald mens der bores, så har Entreprenøren pligt til straks at standse arbejdet. Påvirkningen vurderes derfor at være kortvarig, lokal og af mindre størrelsesorden.

På baggrund af ovenstående vurdering, konkluderer Bornholms Regionskommune at der kan gives tilladelse til at krydse Grødby Å med råvandsledningen, jf. vandløbslovens § 47.

Bornholms Regionskommune har besluttet at anvende forenklet procedure i den konkrete sag, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og – restaurering m.v. da projektet ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.

Partshøring

Et udkast til denne godkendelse har været sendt i partshøring hos ansøger og berørte parter i 14 dage i perioden 20. juni -4. juli 2024. Bornholms Regionskommune har ikke modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Forbehold

Ledningsejeren skal på vandløbsmyndighedens opfordring, flytte ledningsanlægget, hvis det i en fremtidig situation kommer til at influere uhensigtsmæssigt på vandløbet, f.eks. ved at være blotlagt i vandløbet. Bornholms Regionskommune påtager sig ingen forpligtelser eller ansvar, for ledningens placering og forankring, eller for eventuelt blotlægning som følge af naturlig erosion i vandløbets bund og sider.

Øvrig lovgivning

Bornholms Regionskommune skal i henhold til § 21, stk. 121 i miljøvurderingsloven foretage en screening af reguleringsprojekter. Regulering af vandløb er omfattet af lovens bilag 2, punkt 10f.

Bornholms Regionskommunes miljøvurderingsmyndighed har den 20. juni 2024 meddelt afgørelse om, at projektet ikke vurderes at være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10f. Projektet skal hverken undergå screening for miljøvurderingspligt eller miljøvurdering med afsæt i følgende konklusion *"Det vurderes, at art, dimensioner og placering ikke er i en størrelsesorden eller med en sårbarhed, som medfører en risiko for væsentlig indvirkning på miljøet. Krydsningen af vandløbet gennemføres med styret underboring og afstanden mellem vandløbets bund og kabelføringen minimerer risikoen for blow-out. Da projektet ikke berører vandløbets vandføringsevne eller funktion, er der ikke en risiko for væsentlig indvirkning på miljøet set i forhold til miljøvurderingslovens formål. Det konkrete projekt vurderes ikke at være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 10f. Projektet skal hverken undergå screening for miljøvurderingspligt eller miljøvurdering"*.

Bornholms Museum

Der kan i området være fund af betydning for den arkæologiske kulturarv. Forud for iværksættelse af jordarbejde skal man orientere sig om museumslovens §§ 25-27. Disse bestemmelser vedrører arkæologiske forundersøgelser, udgravninger og anmeldelse af fund. Loven giver bygherren mulighed for at få en udtalelse om sandsynligheden for fund af arkæologisk betydning samt information om de finansieringsmæssige forhold.

Yderligere oplysninger om loven kan findes på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside. Findes der under jordarbejdet spor af fortidsminder skal arbejdet straks standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fundet skal straks anmeldes til museet. Spørgsmål herom kan rettes til Bornholms Museum.

Offentliggørelse af afgørelse

Afgørelsen er offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside. Den er sendt til ansøger og relevante parter samt til klageberettigede foreninger og organisationer jf. vandløbslovens § 84.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter bestemmelserne i vandløbslovens kapitel 16. Regler for klage fremgår af vedlagte klagevejledning i bilag 1.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse.

Venlig hilsen
Tine Kent Egedal
Vandløbsmedarbejder

Følgende klageberettigede er orienteret om afgørelsen og har modtaget en kopi:

Danmarks Naturfredningsforening/Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomité Bornholm
Dansk Ornitologisk Forening/Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Bornholm
Friluftsrådet/Friluftsrådet, Lokalafdeling Bornholm
Vandpleje Bornholm
Sportsfiskerforbundet

Bilag 1

Klagevejledning

Afgørelser efter vandløbslovens kan påklages af:

- Den, afgørelsen er rettet til.
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen uanset tidspunktet for eventuel individuel underretning. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klagefristen udløber den: **16. august 2024**.

Indgivelse af klage via klageportal

En klage skal indgives skriftligt. Du går ind på [Nævnenes Hus](#), hvor du skal logge på med mitID. Klik på Miljø og Energi, Miljø- og Fødevareklagenævnet. På nævnenes hus findes der en vejledning om anvendelse af Klageportalen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Om betaling til miljø- og Fødevareklagenævnet

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse afhænger af, om klagen kommer fra en borger eller en virksomhed/organisation. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen ved at sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune med påført sagsnummer i emnefeltet til Bornholms Regionskommune, Skovløkken 4, 3770 Allinge. Anmodningen videresendes herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om den kan imødekommes.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler gebyret. Gebyret tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klageren får helt eller delvist medhold i sagen, eller
- Eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø og Fødevareklagenævnets kompetence.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis udnyttelse af en tilladelse eller godkendelse forudsætter udførelse af anlægsarbejder, må sådanne arbejder ikke påbegyndes før klagefristens udløb, eller, hvis der er klaget over afgørelsen, før Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse foreligger. Vandløbsmyndigheden kan dog meddele tilladelse til påbegyndelse af anlægsarbejder i sager vedr. broer, overkørsler og krydsning af vandløb eller lignende uanset

om vandløbsmyndighedens afgørelse påklages, når sagen angår foranstaltninger, der ikke skønnes at have væsentlig indflydelse på vandløbets afstrømningsmæssige eller miljømæssige forhold.